

ISTRAŽIVANJE I UREĐIVANJE ARHIVA TOMISLAVA JANKA ŠAGI-BUNIĆA U AKADEMSKOJ GODINI 2019./2020.

Tijana GADŽA

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Vlaška 38, p.p. 432, 10 001 Zagreb
tijana.gadza@gmail.com

Već šestu godinu zaredom na Katoličkom bogoslovnom fakultetu bilo je moguće upisati dva seminara koji se po sadržaju i načinu rada razlikuju od ostalih jer omogućuju fizičko uranjanje u život i djelo velikog teologa koji je iza sebe ostavio brojne rukopise, bilješke i radove. Riječ je o pokojnom profesoru Tomislavu Janku Šagi-Buniću te njegovu osobnom arhivu. Dodirnuti spise koje je tako vrijedno pisao i čuvao bilo je kao dotaknuti prošlost i na trenutak doživjeti i osjetiti misaoni proces spomenutog profesora teologije. Seminari koji su to omogućili bili su pod vodstvom profesorice doc. dr. sc. Andree Filić (*Istraživanje i uređivanje arhiva T. J. Šagi Bunića 6*) i profesora doc. dr. sc. Ante Bašića (*E-arhiv T. J. Šagi-Bunića 6*). Oba kolegija su dvosemestralna, no iako je pandemija COVID-a 19 onemogućila izvođenje jednog djela nastave tijekom drugog semestra, uspješno je odrađen i gotovo dovršen proces uređivanja arhiva.

Sam rad na arhivskoj građi odvijao se u samostanu sv. Mihaela u Dubravi, te je bio organiziran u dvije grupe po seminaru. Studenti koji su akademske godine 2019./2020. upisali seminar su: Slavko Anđelić, Frano Bijelić, Dominik Blažun, Dominik Cestar, Ivan Crnogorac, Nikola Drljepan, Tijana Gadža, Krunoslav Hikec, Ilija Lešić, Juraj Marinković, Jurica Nikolić, Luka Ratković, Petar Tisaj, Ivan Tomić, Slaven Tomić, Domagoj Topić i Ante Travica.

Rad koji se odvijao tijekom akademske godine bio je podijeljen u tri faze od kojih je prva uključivala etapnu reviziju i kontrolu po područjima sveukupne sređene arhivske građe, koja je bila sređivana u proteklih pet akademskih godina. Druga faza odnosila se na unos u računalno i popis arhivske građe u

word-dokumente te postupno stvaranje elektroničkog i digitalnog *e*-inventara kao nezaobilazne pretpostavke za kompletni *e*-arhiv. Metoda unosa bila je abecedna i kronološka te, ukoliko je bilo moguće, kombinacija jednog i drugog. Na kraju treća faza odnosila se na »prepakiravanje« iz dosadašnjih košuljica i mapa (u koje je bila slagana arhivska gađa u proteklim četirima godinama, a koje zapravo nisu za trajno arhivsko čuvanje) i prepisivanje i/ili ispravljanje postojećeg teksta s tih starih košuljica i mapa u nove tzv. »beskiselinske košuljice i mape/fascikle«, koje služe za trajnu arhivsku pohranu prema važećim standardima obrade i čuvanja arhivske građe.

Bogata arhivska građa koja se spomenutim fazama rada trebala obraditi uključivala je raznovrsne teme s kojima su se studenti tijekom mjeseci susretali. Kroz mjesec listopad jedna od tema bila je Papinska međunarodna teološka komisija 1969.- 1974., unutar koje je bilo potrebno izraditi popis tematike arhivske građe koja je u novim košuljicama i mapama unoseći sve u računalo. Sljedeća tema bila je ekumenizam, gdje je bilo potrebno složeno gradivo unesti u računalo. Zatim gradivo prof. dr. sc. Tomislava J. Šagi-Bunića iz crkvenog, političkog, društvenog i kulturnog života. Rad je uključivao kronološko slaganje starih mapa i košuljica te kontrolu njihova sadržaja, zamjenu starih novima te prepisivanje naslova na nove košuljice i mape. Nakon toga slijedio je unos sadržaja gradiva u računalo.

Kroz mjesec studeni tema je bila gradivo prof. dr. sc. Tomislava J. Šagi-Bunića iz teologije, gdje je rad bio isti kao na posljednjoj temi u listopadu. Sljedeća tema nazvana je Tiskovine. Rad se odnosio na vađenje nerazvrstanih i pomiješanih tiskovina iz starih mapa i košuljica i spremanje u nove, ručno pisanje i označavanje svake vrste tiskovina po košuljicama i mapama te pritom istodobno ponovna kontrola, njihovo kronološko slaganje i razvrstavanje po cjelinama: Državne tiskovine (novine, isječci iz novina, časopisi, revije), Crkvene tiskovine (novine, isječci iz novina, časopisi, revije) i Crkvene i državne inozemne tiskovine (novine, isječci iz novina, časopisi, revije). Naposljetku, nakon što je gradivo pod nazivom Tiskovine razvrstano prema gornjoj podjeli i kronološki posloženo, ručno na košuljicama i mapama označilo se dotično gradivo i sve su vrste tiskovina unesene u računalo kao digitalni inventar, a prilikom unosa učinjena je ponovna kontrola fizički složenog gradiva tiskovina. Iduća tema naslovljena je Redovništvo, a rad je uključivao vađenje nerazvrstanih i pomiješanog gradiva vezanog za redovništvo iz starih mapa i košuljica i spremanje u nove, ručno pisanje i označavanje kategorija po košuljicama i mapama te pritom istodobno ponovna kontrola, njihovo kronološko slaganje i razvrstavanje u sljedeće cjeline: Kapucinski red (OFMCap.), Ilirska kapucin-

ska provincija i Hrvatska kapucinska provincija blaženog, pa svetog Leopolda Bogdana Mandića, Tomislav J. Šagi-Bunić – provincijal i prefekt studija Ilirske kapucinske provincije, Šematizmi Štajerske, Ilirske i Hrvatske kapucinske provincije i Redovništvo općenito. Slijedio je unos sve građe Redovništva u računalno. Sljedeća tema uključivala je sređivanje rukopisnih bilježaka te na kraju gradivo T. J. Šagi-Bunića o ocu Leopoldu Bogdanu Mandiću, gdje je bilo potrebno razvrstavanje još uvijek pomiješanog i kronološki nesloženog materijala i prebacivanje iz starih košuljica i mapa u nove.

Mjesec prosinac donio je nove teme poput Drugoga vatikanskog koncila 1962. – 1965. te provjeru, stavljanje materijala iz starih u nove košuljice i prepisivanje nazivlja te poslije toga slaganje gradiva u nove mape, koje su numerirane s popisom građe na svakoj numeriranoj mapi. Iduće tri teme bile su: Crkveno učiteljstvo, Rukopisi objavljenih djela T. J. Šagi-Bunića i Teološko društvo »Kršćanska sadašnjost« (TDKS). Rad je bio podjednak na svim trima temama, a uključivao je izmjenu starih košuljica i mapa novima te prepisivanje opisa sa starih na nove košuljice i mape. Istodobno s time izvršena je i kontrola složenog materijala te je posložen kronološki.

Siječanj donosi rad na novim temama naslovljenim: Sinode biskupa, Demokratske promjene u RH od 1989. i Domovinski rat 1991. – 1995., Društva s članstvom i bez članstva, Recenzije i Osobno. Rad na navedenim temama uključivao je izmjenu starih košuljica i mapa s novim te prepisivanje opisa na nove košuljice i mape. Kraj mjeseca odnosio se na rad na dvjema temama: Vatikan (Kongregacija za katolički odgoj i Secretariatus pro non credentibus – Tajništvo za nevjerojucе) i Smrt Tomislava J. Šagi-Bunića (Zagreb, 21. srpnja 1999.).

Nakon ispitnog razdoblja do 5. ožujka rad se odvijao na temi naslovljenoj Redovništvo, koja je podijeljena na podteme: Ilirska i hrvatska kapucinska provincija, Kapucinski red, Šematizimi Štajerske, Ilirske i hrvatske kapucinske provincije, Redovništvo općenito. Nakon čega dolazi do prestanka rada zbog bolesti COVID 19, što traje do 5. svibnja.

Na kraju ljetnog semestra kroz mjesec svibanj rad je uključivao unos u računalno i popis građe u mapama i košuljicama po tematici i kronologiji gradiva prof. dr. sc. Tomislava J. Šagi-Bunića o sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću, zatim gradiva vezanog uz različite teme i naslovljenog: Vatikan, Kršćanska sadašnjost i TDKS, Izdavaštvo, Recenzije, Prijevodi, BKJ i HBK, Društva, Sakramenti, Demokratske promjene i Domovinski rat, Sinode biskupa, Radovi drugih autora i Drugi vatikanski koncil.

Time je gotovo priveden kraju hod po bogataj ostavštini Tomislava J. Šagi-Bunića, hod koji, iako uključuje napor, nije bio ni zamoran ni dosadan, hod

koji nam je pokazao kako bi trebao izgledati život angažiranog teologa koji u službi Krista donosi istinu na mnogobrojnim poljima svojega interesa. Obo-
gaćeni novim saznanjima nastavljamo svoj put, nadajući se da ćemo makar
djelomično ostvariti ono što je ostvario jedan od najvećih hrvatskih teologa.